

In de loop der jaren heeft La Salamandre een soort hyperrealistische stijl ontwikkeld — ik denk daarbij op scenografisch vlak vooral aan produkties als Une Station Service met die indrukwekkende boomwortels die het asfalt voor de garage als het ware openreten; of aan Les Crachats met dat schitterende stationsbuffet; of ook aan L'Inconvenant met die hele jetset entourage die verwijst naar de wereld van een blad als Paris Match. Is dat een lijn die bewust gevolgd wordt?"

Ik vind helemaal niet dat er binnen La Salamandre sprake kan zijn van een soort onderzoek binnen het hyperrealisme, integendeel. Ik geloof dat er in al die produkties een aantal naturalistische elementen verwerkt zijn die geconfronteerd worden met elementen die precies trachten de voorstelling te vervreemden van de realiteit. Nooit op een expliciete wijze, maar wel door constant een relatie in te bouwen tussen het echte en het valse, tussen het theater en het leven. Dat is uiteindelijk ook wat mij interesseert, zeker ook bij het schrijven.

Een strikt naturalistische schrijftuur laat mij koud. Het idee om een "tranche de vie" te beschrijven, lijkt mij vervelend. Waar ik naar op zoek ben — zowel via mijn dialogen als via mijn decors — is om door een zo zorgvuldig mogelijke enscenering van mijn stukken de toeschouwer een licht overdreven beeld mee te geven van de banaliteit van het alledaagse. Precies door die lichte overdrijving hoop ik een houding van zelfreflectie los te

maken. Ik denk niet dat ik een naturalistisch auteur ben."

Jazz-effect

Bij de meeste Salamandre-produkties valt een bijna perfect ensemblespel op. Hoe wordt er gewerkt om die grote homogeniteit te bereiken?

"Ik weet het echt niet. Er zijn elementen die zo'n homogeniteit in de hand werken, bijvoorbeeld het feit dat alle acteurs altijd bij alle repetities aanwezig zijn, waardoor ik steeds tot iedereen spreek, ook al richt ik mij maar tot één persoon. Voorts is een perfect ensemblespel ook één van mijn doelstellingen; het samenbrengen van een aantal individuen vind ik precies een van de zaken die mij het sterkst raken binnen het theater, en wat soms ook het mirakel is bij muziek of opera. Uit die harmonie van zo'n ensemble van menselijke individuen kan er iets uitzonderlijks tot stand komen dat heel specifiek is voor de podiumkunsten en dat ook zeer sterk overkomt bij het publiek. Precies daardoor is het theater vandaag nog van belang, anders had het al lang plaats moeten ruimen voor film en televisie. Mijn ultieme ambitie is trouwens eenzelfde effect te resorteren als bij een geslaagd jazzconcert."

Die interesse voor de muziek komt ook terug in veel van uw produkties waarin muzikale elementen op een zeer filmische manier onder bepaalde scènes geschoven worden. Bij Station Service was er bijvoorbeeld de zeer sfeersche-

pende muziek van Ry Cooder die ook in de film Paris-Texas van Wim Wenders gebruikt werd.

"Dat heeft te maken met het feit dat ik in mijn jeugd totaal niet wist wat theater was. Ik heb de combinatie muziek-beeld eerst leren kennen via de film, later via de televisie. Dat bepaalt mee de manier waarop je de wereld zelf ziet en hoe je die wil laten zien aan anderen. Ik denk dat bij mij steeds die noodzaak leeft om een verband te leggen tussen het gesproken woord en de zang, of tenminste het muzikale. Ik spiegel mij bij het schrijven altijd aan muziek. Er bestaat geen beter voorbeeld van een perfect stuk dan een symfonie van Beethoven of een kwartet van Schubert. Wanneer laat je een instrument solo horen? Op welk moment komen daar andere instrumenten bij? Hoe laat je die samenklinken of hoe plaats je die juist tegenover elkaar? Ik denk dat de muziek ons de wereld perfect kan laten aanvoelen. Waar ik het meest van hou, is dan ook opera, precies omdat er in enkele opera's een uitzonderlijke eenheid tot stand komt van het woord, de zang en de muziek. Ik zou moeilijk een voorstelling kunnen maken zonder muziek."

En verder

Ondertussen is er in La Salamandre een en ander veranderd. Het ensemblewerk waaraan jaren is gesleuteld lijkt voorlopig minder voorop te staan. De bekende gezichten werden door-

*L'Inconvenant —
Foto: Eric Lebrun*

